

Fullmäktige 23.02.2026

Fråga om organisationernas lokaler och stadens stöd till organisationerna

Beredning och upplysningar:
Ikäheimonen Taru
Rautavaara Kirsti
Tiilikkala Maria
Lundell Jani
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Johanna Värmäläs m.fl. fråga 4.12.2025 om organisationernas lokaler och stadens stöd till organisationerna och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Johanna Värmälä och 27 andra ledamöter lämnade 4.12.2025 en fråga om organisationernas lokaler och stadens stöd till organisationerna. I frågan framförs en hemställning, som fullmäktige har godkänt 15.8.2025. Fullmäktige hemställde att det vid budgetförhandlingarna för år 2026 presenteras uppgifter om utredningen om lokaler för organisationer. Fullmäktige hemställde dessutom att staden främjar föreningarnas verksamhetsmöjligheter med hjälp av en utredning om lokaler. Bakgrunden till detta var oro för organisationernas verksamhetsförutsättningar.

Följande frågor ställs:

1. Hur kan Esbo påskynda utredningen av organisationernas lokaler så att de i början av 2026 får information om i vilka lokaler de kan verka under de kommande åren?
2. Hur kan staden med stöd av god praxis i andra kommuner i Västra Nyland främja utbudet av lokaler som organisationerna behöver?

Svar på frågan

Sammanfattning:

- Staden erkänner organisationernas centrala roll i främjandet av välfärd och hälsa samt plikten i kommunallagen att stödja deras verksamhetsförutsättningar och delaktighet.

- Stadens lokaler är i affärsverket Esbo lokalers besittning och de upplåts till organisationer via stadens resultatenheter med beaktande av konkurrenslagstiftningen.
- Efter vårdreformen har en del av organisationerna inte har en naturlig resultatenhet i staden som partner och därför har en omfattande utredning inletts.
- Staden bereder gemensamma riktlinjer för invånaranvändning av organisationernas lokaler samt en modell med huvudhyresgäster via teamet för främjande av välfärd, hälsa och delaktighet.
- Staden testar mötesplatsverksamhet i ett pilotförsök som inleds i Olars vinterträdgård år 2026.
- Organisationerna stöds för närvarande med hyresbidrag, vars antal ökar från 2025 till 2026

I frågan framförs oro över organisationernas verksamhetsförutsättningar i det nuvarande läget. Kommunerna har en lagstadgad skyldighet att samarbeta med organisationer för att främja hälsa och välfärd. Enligt 1 § och 22 § i kommunallagen ska kommunerna också främja verksamhetsförutsättningarna och möjligheterna att påverka för organisationer som arbetar för att främja hälsa och välfärd. Organisationerna har en viktig roll i främjande av välfärd och hälsa, eftersom de arbetar nära invånarnas vardag. I organisationsverksamheten har människor möjlighet att delta i samhällets verksamhet och i olika hobbyer.

1. Hur kan Esbo påskynda utredningen av organisationernas lokaler så att de i början av 2026 får information om i vilka lokaler de kan verka under de kommande åren?

Esbo stads lokaler ägs av affärsverket Esbo lokaler, som hyr lokalerna till stadens resultatenheter. Konkurrenslagstiftningen hindrar Esbo lokaler som affärsverk från att stödja externa hyresgäster. Resultatenheterna kan hyra lokaler vidare till föreningar, organisationer eller enskilda kommuninvånare enligt de principer och prislister som nämnderna fastställer.

Enligt detta hyr eller får till exempel idrottsföreningarna hyra idrottsanläggningar av idrottstjänsterna och ungdomsföreningarna lokaler av ungdomstjänsterna i enlighet med nämndens beslut. Efter välfärdsområdesändringen upptäckte man att det bland de organisationer som främjar välfärd och hälsa till exempel finns pensionärsorganisationer som inte har någon naturlig partner i staden, som kunde hyra lokaler till dem. När detta uppdagades började staden utreda vilka lokaler staden har och för vilket användningsändamål. En sådan omfattande utredning har staden inte gjort tidigare.

Utredningen har gjorts sedan mars 2025. Det visade sig vara betydligt mer omfattande och komplicerat än vad man ursprungligen trodde, och därför har arbetet varit långsamt. Det har inte varit möjligt att påskynda arbetet med den personalresurs som stod till förfogande. Stadens lokaler är mycket mångsidiga och organisationernas behov är olika, varvid en enda modell inte betjänar alla.

2. Hur kan staden med stöd av god praxis i andra kommuner i Västra Nyland främja utbudet av lokaler som organisationerna behöver?

Utredningen gav upphov till ett behov av stadens riktlinjer för invånaranvändning av organisationernas lokaler. Beredningen av detta arbete inleddes i slutet av våren 2025. Dessa började staden i samarbete med resultatenheten för kultur och affärsverket Esbo lokaler. Samtidigt insåg man att i synnerhet organisationer som främjar välfärd, hälsa och delaktighet inte har en naturlig partner bland stadens resultatenheter. För att lösa frågan började man planera möjligheterna för teamet för främjande av välfärd, hälsa och delaktighet att vara huvudhyresgäst för till exempel pensionärs- och invandrarorganisationer. Användningsprinciperna och prislistan ska skötas av idrotts- och välfärdsnämnden som inleder sin verksamhet i oktober 2025.

Staden har inga egna mötesplatser eller gemenskapshus, och stadens partner har inte heller sådan verksamhet. Teamet för främjande av välfärd, hälsa och delaktighet började bereda ett pilotförsök i den förra ungdomslokalen i Olars vinterträdgård. Pilotförsöket inleds i januari 2026 och pågår hela året. Därefter bedöms verksamhetens fortsättning.

Lojos exempel på välfärd och hälsa-status som beviljas föreningar är bra. Lojo stad stöder föreningar med välfärd och hälsa-status genom att gratis upplåta bland annat skolornas undervisningslokaler, lokaler i föreningarnas hus eller kulturhusets sal. Föreningarna ska ansöka om välfärd och hälsa-status och underteckna ett samarbetsavtal med staden. Esbo stad kunde införa en motsvarande verksamhetsmodell, men det kräver resurser för lokalhyrorna och samordning av verksamheten. För närvarande har hyresunderstöd beviljats som organisationsunderstöd för främjande av välfärd, hälsa och delaktighet. År 2025 delades det ut 115 000 euro i hyresunderstöd och år 2026 beräknas beloppet stiga till cirka 150 000 euro.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 9.2.2026 § 37

Förslag

Föredragande

Stadsdirektör Mykkänen Kai

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Johanna Värmäläs m.fl. fråga 4.12.2025 om organisationernas lokaler och stadens stöd till organisationerna och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Stadsstyrelsen:

Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Kv-kysymys Miten Espoo voisi nopeuttaa järjestöjä koskevaa tilaselvittelyä ja edistää tilojen antamista muiden Länsi-Uudenmaan kuntien hyviä toimintamalleja hyödyntäen.

För kännedom